

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

МАТЕРІАЛИ
XV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

Полтава 2026

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

МАТЕРІАЛИ

XV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 18-19 грудня 2025 року)

За загальною редакцією
д-ра екон. наук, професора М. Є. Рогози,
Г. В. Карнаухової

**Полтава
ПУЕТ
2026**

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету – О. О. Нестуля, Лауреат державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений працівник освіти України, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі», далі – ПУЕТ, д-р іст. наук, професор.

Співголова – Л. Г. Войнаш, член Президії Укркоопспілки, директор Департаменту освіти і науки, директор Навчально-методичного центру «Укоопосвіта», канд. екон. наук.

Заступники голови організаційного комітету:

Н. С. Педченко, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

М. Є. Рогоза, д-р екон. наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії економічних наук України, академік Міжнародної академії біоенерго-технологій, науковий директор громадської спілки «Міжнародний центр досліджень соціально-економічних проблем модернізації та розвитку кооперації», професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

Ж. А. Кононенко, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ.

Члени організаційного комітету:

Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти;

В. І. Перебийніс, д-р екон. наук, професор, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

Г. В. Карнаухова, заступник завідувача кафедри, старший викладач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

В. В. Стеценко, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ;

Л. М. Діденко, директор ЦЗОП ПУЕТ.

Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління :
Е45 матеріали XV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за заг. ред. д-ра екон. наук, професора М. Є. Рогози, Г. В. Карнаухової (м. Полтава, 18–19 грудня 2025 року). – Полтава : ПУЕТ, 2026. – 296 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-487-1

У матеріалах конференції розглядаються питання управління, моделювання, прогнозування соціально-економічних систем; цифрові трансформації, штучний інтелект в економіці, державному управлінні та місцевому самоврядуванні; сталий розвиток регіонів, громад, територій, суб'єктів господарювання; кооперація, мале та середнє підприємництво; промислова політика у частині підготовки кадрів.

УДК 330.4:338.24(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2026

<i>Шаповалов В. О.</i> Цифрова економіка як інституційно-технологічний каркас сучасного господарства	204
--	-----

**СЕКЦІЯ 3. СТАЛИЙ РОЗВИТОК
РЕГІОНІВ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ, СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ: СТРАТЕГІЧНІ СЦЕНАРІЇ,
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ,
МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ**

<i>Богдан Я. С.</i> Сучасний стан розвитку екотуризму в Полтавському регіоні	207
<i>Баранов О. В.</i> Ділова активність як інструментарій управління виробничими процесами.....	210
<i>Глеба А-І. В.</i> Кластерний аналіз регіонів України за рівнем розвитку транспортної інфраструктури	213
<i>Григорків В. С., Григорків М. В.</i> Основні показники та тенденції сталого розвитку Чернівецького регіону.....	219
<i>Зима М. О.</i> Використання методів abc та XYZ-аналізу для оптимізації асортименту	222
<i>Ільїна М. В.</i> Ремедіація ґрунтів як передумова сталого розвитку сільських територіальних громад	225
<i>Капліна Т. В., Федотов О. В.</i> Вплив структури водоспоживання в готелі на формування ефективної програми водозбереження	228
<i>Логоша Ю. Д., Манжура О. В.</i> Аналіз стратегій сталого розвитку регіонів та громад, з урахуванням викликів прифронтових територій.....	232
<i>Мазел О. І.</i> Розвиток сфери у динаміці аналітичної інформації	234

4. Werbach K., Hunter D. For the win: How game thinking can revolutionize your business. Wharton Digital Press, 2012.
5. Економічна статистика ТОВ «Trade-Tech» за 2024–2025 рр. (внутрішня звітність).

*В. О. Шаповалов, канд. екон. наук, доцент
Полтавський університет економіки і торгівлі*

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ЯК ІНСТИТУЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ КАРКАС СУЧАСНОГО ГОСПОДАРСТВА

У сучасному науковому дискурсі поняття «цифрова економіка» дедалі частіше трактується як універсальний феномен, що інтегрує технологічні, інституційні та соціально-економічні процеси. Її поява є етапом еволюції суспільного виробництва, у межах якого технологічна інфраструктура відіграє ключову роль у структурних зрушеннях. Концепція цифрової економіки вказує на необхідність цілісного підходу до її розвитку, в якому важливими є не лише технічні інновації, але й зміни в правовій, соціальній та економічній сферах [1, с. 10].

Цифрові технології не лише підвищують ефективність обміну та координації, а й формують умови для більш динамічного функціонування економіки та її адаптації до змін середовища, інтегруючи технологічні, соціальні та інституційні елементи в цілісний господарський каркас. Цифрову економіку доцільно розглядати не як окрему систему, а як інституційно-технологічний шар, що трансформує механізми координації економічної діяльності, забезпечуючи ефективніший обмін ресурсами й модифікуючи просторово-часову організацію виробництва без витіснення матеріальної основи господарства.

Інструментальний вплив цифрових технологій проявляється через прискорення обігу капіталу, оптимізацію логістики та управління виробничими циклами, раціоналізацію витрат і точніше ринкове позиціонування продуктів. Водночас їхня результативність залежить від якості інституційного середовища, зокрема правового захисту інтелектуальної власності, розвитку освітньої та фінансової інфраструктури, а також здатності

підприємств інтегрувати цифрові інструменти у реальні бізнес-моделі. За цих умов цифровізація не змінює дії базових економічних законів, а посилює їх і підвищує загальну продуктивність.

Цифрова економіка трансформує соціальні, інформаційні та фінансові процеси, створюючи нові форми взаємодії між економічними агентами. Вона забезпечує обмін інформацією в реальному часі, прогнозування попиту й пропозиції та моніторинг ресурсів, водночас змінюючи структуру зайнятості через розвиток дистанційної та платформної праці. Дані набувають статусу стратегічного активу, а аналітика стає ключовим інструментом управлінських рішень. У фінансовій сфері цифрові платформи скорочують часові та транзакційні витрати, розширюють доступ до ринків і підвищують мобільність капіталу, що створює сприятливі умови для ефективнішого функціонування традиційних процесів.

Функціонально цифрова економіка виступає прискорювачем, а не автономним джерелом матеріального продукту. Вона підвищує швидкість обробки та передачі інформації, оптимізує управлінські рішення, забезпечує масштабування діяльності без пропорційного зростання фізичних ресурсів і посилює мобільність економічних агентів. Прискорювальний ефект реалізується через оптимізацію використання наявних ресурсів та зростання динамічності соціально-економічних структур.

Водночас цифровізація формує нові поведінкові патерни економічних агентів, змінюючи способи прийняття рішень, оцінки ризиків і координації дій. Доступ до оперативної інформації та аналітичних сервісів підвищує роль інформаційної раціональності, знижує невизначеність і прискорює реакцію на ринкові зміни. Соціально це проявляється у трансформації стандартів комунікації, очікувань щодо прозорості та швидкості доступу до ресурсів, а також у зміні корпоративних практик і моделей мотивації.

Цифровізація несе і ряд ризиків: залежність від інфраструктури підвищує вразливість до технічних збоїв і кібератак, а нерівний доступ до технологій посилює соціальну та економічну

нерівність. Концентрація даних і платформ створює загрозу монополізації та обмежує мобільність ринку. Зміни у поведінці агентів та інституційна незрілість можуть породжувати нові дисбаланси та гальмувати інновації. Це підкреслює необхідність системного підходу, де технологічний прогрес поєднується з ефективними інституційними й соціально-економічними механізмами.

Отже, цифрова економіка є інституційно-технологічним каркасом, що інтегрує ресурси, прискорює економічні та інформаційні процеси й створює умови для ефективнішої взаємодії суб'єктів ринку. Її потенціал слід оцінювати не через автономне виробництво благ, а через здатність трансформувати організаційні, соціальні та фінансові механізми, формуючи підґрунтя для обґрунтованої політики цифровізації та інноваційного розвитку.

Список використаних джерел

1. Цифрова економіка : підручник / за ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватий, д. е. н., проф. О. М. Десятнюк, д. е. н., проф. О. В. Птащенко. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 520 с.